

Is Jezus de zoon van God, of was hij een bijzonder mens?

Het debat over de vraag wie Jezus is, gaat altijd weer verder. Het is goed om te luisteren naar verschillende visies, vindt theoloog Geurt Roffel. Hij schreef het boek *En wie ben ik volgens jullie?*

Interview

Tjerk de Reus

Er zijn vele soorten christenen, van charismatisch tot gereformeerd, van rooms-katholiek tot oosters-orthodox. En dat zijn slechts een paar varianten van het wereldwijde christendom. Wie de vraag stelt wie Jezus precies is, krijgt dan ook een waaier aan antwoorden, als je tenminste naar meer mensen wilt luisteren dan alleen geestverwanten.

Geurt Roffel (1974), die als theoloog vorige week promoveerde op een studie over de godheid van Jezus, vindt een open gesprek over Jezus buitengewoon belangrijk. Niet alleen tussen christenen, maar ook aan de rand van de kerk, met andersgelovigen. Zijn proefschrift, getiteld *En wie ben ik volgens jullie?*, gaat over antwoorden op de vraag of Jezus de Zoon van God is. Hij is als predikant verbonden aan de oecumenische geloofsgemeenschap Het Brandpunt te Amersfoort.

Zijn studie is begonnen als een persoonlijke zoektocht, vertelt Roffel. „In de kerkelijke gemeente gaat het natuurlijk geregeld over de vraag wie Jezus is. Ik kreeg nogal eens de vraag: wat denk jij? Sommigen mensen vinden dat Jezus de Zoon van God is. Anderen aarzelen daarbij en houden het erop dat Jezus een bijzonder mens was. Want als Jezus God in eigen persoon zou zijn, is Hij dan nog wel echt mens? Dergelijke vragen hebben mij aan het denken gezet, ook omdat ik niet een-twee-drie een antwoord kon geven. Inmiddels is mijn boek er, waarin ik naar antwoorden zoek.”

Jezus-visie

In zijn boek bespreekt Roffel de Jezus-visie van een zestal toonaangevende theologen. Zijn boek geeft dus een beeld van hedendaagse theologische meningsvorming over Jezus. Tot dat zestal behoren onder anderen Walter Kasper, Wolfhart Pannenberg en Michael Welker.

Maar het vertrekpunt van Roffels studie ligt veel verder terug in de geschiedenis, ruim vijftienhonderd jaar. Roffel: „Ik begin bij het concilie van Chalcedon, gehouden in het

jaar 451. Daar ging het om de vraag hoe in Jezus het goddelijke en het menselijke kunnen samengaan. In feite sluit ik aan bij het gesprek van destijds, met gesprekspartners uit het heden. Ik vind niet dat we leeruitspraken van het verleden moeten verheffen tot absolute waarheid,

Als Jezus God in eigen persoon zou zijn, is Hij dan nog wel echt mens?

maar je moet je er wel toe verhouden, als je vandaag wilt nadenken over wie Jezus was.”

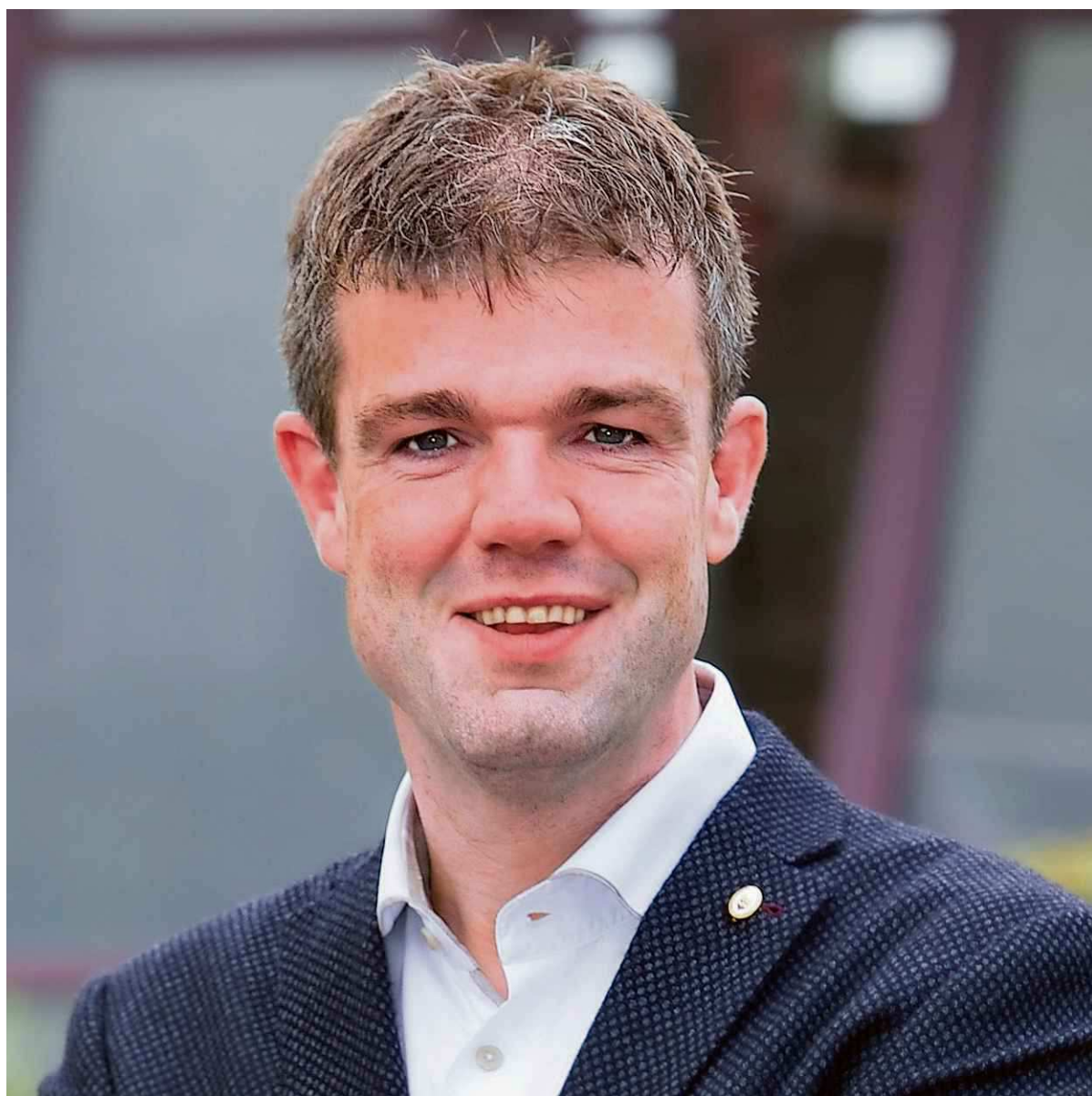
Roffel blijkt te hechten aan de vroegchristelijke term ‘wezenséén’, waarmee gezegd is dat God en Jezus één zijn. Hij schrijft in zijn boek: ‘Voor mij is de uitspraak ‘Jezus is de Zoon van God’ een manier om uit te drukken dat Jezus en God zo hecht verbonden zijn dat dat in de traditie terecht is verwoord met het begrip wezenséén.’

Godverlatenheid

Maar daarmee zijn de vragen niet van tafel, want hoe ziet die eenheid tussen God en Jezus eruit als Jezus in godverlatenheid sterft? Daar wordt het spannend, als theologisch wordt doorgevraagd naar de verhouding tussen God en Jezus.

Roffel: „Dat God het lijdende, godverlaten sterven van Jezus accepteert, is voor mij het meest onbegrijpelijke moment in Jezus’ leven. Het is vreselijk om te beseffen dat God niets doet, en de vraag waarom God niets doet, vind ik heel moeilijk. Ik heb er geen antwoord op.”

Tegelijk vindt Roffel dat er iets hoopgevends gezegd kan worden, zoals hij in zijn slothoofdstuk schrijft: ‘Het is troostend dat van Jezus waarachtig is getuigd dat zijn godverlaten dood niet het einde was maar een doortocht naar een nieuwe werkelijkheid. Zijn levensweg liep, zo werd stellig gezegd en volgehouden, niet uit op de dood, maar

Geurt Roffel: „Het schrijven van mijn boek was voor mij in zekere zin een oefening in ‘overgave’ aan een ander, dus aan denkbeelden en inzichten die mij worden aangereikt.” Foto: Marc Chen

op een tastbare verbondenheid met God zonder weerga.’

Het boek van Roffel is uitdagend voor iedereen die wil blijven nadenken over de vraag wie Jezus was en is. Je moet wel over de nodige voor-kennis beschikken, want Roffels boek is een wetenschappelijke studie. Maar wie op reis gaat met Roffel ontvangt veel. Niet alleen doe je kennis op over hedendaagse

Hoe ziet die eenheid tussen God en Jezus eruit als Jezus in godverlatenheid sterft?

relevante denkbeelden over Jezus, maar je leert ook op een open manier nadenken over de vraag wie Jezus was en wat zijn verbondenheid met God inhield en betekende.

Inclusief denken

Het prettige van Roffels studie is zijn inclusieve manier van denken: hij ziet geen enkele reden om neer te kijken op de christelijke traditie der eeuwen en de vroege concilies, maar hij neemt ook hedendaagse vragenstellers serieus. Bij die vragenstellers hoort hijzelf ook, zoals hij in de inleiding van zijn boek aangeeft.

Het is opvallend hoezeer dit door het hele boek een persoonlijke toonzetting oplevert. „Ik wilde niet alleen op een rijtje zetten wat die zes theologen vinden”, licht Roffel toe. „Het schrijven van mijn boek was voor mij in zekere zin een

oefening in ‘overgave’ aan een ander, aan denkbeelden en inzichten die mij worden aangereikt.”

En tegelijk wilde Roffel zich ‘overgeven’ aan datgene wat je niet begrijpen kunt. Met die persoonlijke toon sluit Roffel zijn boek ook af. Jezus leefde in zo’n unieke verbondenheid met God, constateert hij, dat hij 2000 jaar na dato nog steeds door vele christenen wordt aangeduid als de Zoon van God. „Ook door mij”, besluit Roffel.

En wie ben ik volgens jullie? Antwoorden op de vraag of Jezus de Zoon van God is. Geurt Roffel. Boeken-centrum Academic. 22,50 euro

Kerkmuziek in Grote Kerk Leeuwarden

Morgen laatste liturgische muziekuitvoering voor de zomer

Leeuwarden | In de Grote Kerk van Leeuwarden is morgen veel aandacht voor liturgische muziek: ’s ochtends in de dienst en ’s middags met een anglicaanse gezongen getijdengebed. Dat is de laatste uitvoering van de *Choral Evensong* voor de zomer.

De afgelopen jaren wordt tijdens

vieringen in de Grote of Jacobijner Kerk al geregeld aandacht besteed aan liturgische muziek. Dat is muziek die specifiek voor kerkdiensten geschreven is.

Om in de ochtenddiensten meer aandacht te kunnen geven aan deze muziek is speciaal het Jacobijner Kerkmuziekensemble opgericht. Dat ensemble zal morgenochtend tijdens de Dienst van Schrift en Tafel om half twaalf de *Mis in F* van Joseph Rheinberger (1839-1901) uitvoeren.

Rheinberger is vooral bekend van

zijn orgelwerken, maar schreef ook koorwerken voor gebruik tijdens kerkdiensten. Zijn muziek kenmerkt zich door warme harmonieën en verrassende melodieën. In deze mis zal het Sanctus-Benedictus een van de hoogtepunten zijn: een intieme klankwereld, met melodielijnen door alle stemmen heen.

Vervolgens is er morgenmiddag om vijf uur de laatste uitvoering van de maandelijkse *Choral Evensong*. Dit van oorsprong anglicaanse gezongen getijdengebed met voornamelijk En-

Zijn muziek kenmerkt zich door warme harmonieën en verrassende melodieën

gelse muziek wordt uitgevoerd door Schola Liturgica Leeuwarden. Daarbij zal ook feestelijke muziek worden gespeeld van Stephen Cleobury, de dirigent van het Kings College Choir Cambridge.

Zowel het Jacobijner Kerkmuziekensemble als Schola Liturgica Leeuwarden staan onder leiding van cantor Geke Bruining-Visser. In beide diensten begeleidt organist Theo Jelma de koren. Daarnaast brengt hij een aantal literatuurstukken ten gehore.